

Usamljenost obojena bukom

Jovanoska ne piše o velikim događajima, nego o njihovoj odsutnosti, o postojanju u kojemu se malo što mijenja, ali se sve osjeća

Piše:
TINA JOKIĆ

Roman "Dan jednog crva" makedonske autorice Simone Jovanoske, kako otkriva ovaj simbolički i pomalo groteskan naslov, priča je o ljudima pritisnutima svakodnevicom, onom besmislenom, iritantnom, statičnom egzistencijom. Spisateljica njihove priče, koje u stvarnosti uopće nisu povezane, spaja kroz banalne detalje i slučajnosti, nudeći čitatelju onu tanku nit bliskosti u izolaciji njihovih života opterećenih nekim sasvim osobnim problemima u suvremenom društvu i pritiscima koje ono nosi. Tako svi likovi imaju neku svoju emotivnu zasićenost i međusobno se sudaraju, a da toga uopće nisu svjesni. Jovanoska takvim zasebnim, a opet povezanim pričama gradi strukturu koja se lako čita, a upravo ta nedovršenost svake pojedine životne sudbine daje romanu određenu draž tjerajući čitatelja da proguta svako slovo.

Dan jednog crva

Simona Jovanoska,
Neolit. Prijevod:
Ivica Baković

rala, otvara prostor za razmišljanje o tome koliko je apstinencija od društva i opća usamljenost, bila ona osoban odabir ili splet životnih okolnosti, daleko češća, pa i opasnija nego što mislimo. Jer vrijeme u kojemu živimo, obojeno bukom, preplavljeno informacijama i premreženo virtualnom stvarnošću, stvara više samotnih duša nego kad je telefon bio vezan žicom. Jovanoska tu čitatelju ne nudi rješenje, dapače, iznimno je nedorečena što kod čitatelja koji očekuju određeni završetak ili jasnu poantu može biti nepoželjno.

No taj prazan prostor ostavljen je namjerno, dajući svakome priliku da sam završi priču onako kako bi to volio, čime romanu daje dubinu i širinu. Njegova snaga leži upravo u toj hermetičnoj, minimalističkim rječnikom opisanoj atmosferi i u sposobnosti svakog čitatelja da u toj književnoj tišini nađe odgovore i prepozna ono neizgovoreno - neizgovorenu tugu, neizgovoreno razočaranje, prazninu ili bijes.

Nema ovaj roman dramatične kulminacije, nema ni silne dijaloge ni grandioznu dinamiku. Jovanoska ne piše o velikim događajima, nego o njihovoj

odsutnosti, o postojanju u kojemu se malo što mijenja, ali se sve osjeća. Zato je ovaj roman vrijedno pročitati, on je apel na preispitivanje onoga što možda i sami živimo, poziv na promišljanje o krhkosti svakodnevice jer svatko od nas, barem povremeno, ima dan koji nalikuje na dan jednog crva.

PHOTO: GOCE TALKOVSKI

Roman Simone Jovanoske apel je na preispitivanje onoga što možda i sami živimo, poziv na promišljanje o krhkosti svakodnevice

Simbolika crva tu je zaista moćna. On je metafora za nevidljivost, ali i za neprekidno kretanje koje ima smisla, ali ne vodi nikuda. Zato ovaj roman, i svi likovi koje je autorica pažljivo nijansi-